

ZAM.
Odpowiadający
wystąpienie
Zastępca Prezydenta Miasta
Bolesław Grygorewicz

Bydgoszcz, dnia 14 .07.2005 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**
Al. Ossolińskich 7
85-950 BYDGOSZCZ
☎ (052) 321-47-70
☎ (052) 321-47-60

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Kancelaria Prezydenta Miasta
Data 15. VII. 2005
72515/7389
Ilość załączników szt. ....
Podpis .....

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
Sekretariat Zastępcy Prezydenta Miasta
Data 18.07.2005
72515/446
Ilość załączników szt. ....
Podpis .....

R/05/006
LBY-41106/5/05

W P Ł Y N Ę Ł O
URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
ZESPÓŁ AUDYTU I KONTROLI
data 19. 07. 2005
Ilość załączników .....
podpis .....

Sz. P.
Konstanty Dombrowicz
Prezydent
Miasta Bydgoszczy
Wioletta Schreiber

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała w Urzędzie Miasta Bydgoszczy legalność działań organów samorządu terytorialnego w sprawach likwidacji szkół i placówek oświatowo-wychowawczych w roku szkolnym 2003/2004 i 2004/2005.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 23.06.2005r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy działania związane z likwidacją niektórych bydgoskich placówek oświatowych, ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami.

Rada Miasta Bydgoszczy, zwana dalej „Radą”, wykonując kompetencje organu prowadzącego dla 149 miejskich oświatowych jednostek organizacyjnych, w badanym okresie podjęła uchwały o likwidacji 12 jednostek, tj.: 2 przedszkoli (Przedszkola nr 1

przy ul. Obrońców Bydgoszczy 2 i Przedszkola nr 65 przy ul. Sandomierskiej 18), 2 szkół podstawowych (Szkoły Podstawowej Nr 8 przy Placu Kościeleckich 8 i Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. A. Grzymały Siedleckiego 11), 1 gimnazjum (Gimnazjum nr 11 przy ul. Kopernika 1), 5 szkół technicznych na podbudowie programowej szkoły zasadniczej (Technikum Elektrycznego przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego przy ul. Pestalozziego 18, Technikum Mechanicznego przy ul. Św. Trójcy 37, Technikum Elektrycznego przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1), Policealnego Studium Informatycznego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1 oraz Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych przy ul. Fordońskiej 430. Działania te zmierzały do uporządkowania w mieście sieci szkół i placówek oświatowo-wychowawczych oraz wynikały z wcześniej uchwalonej „Polityki oświatowej dla Miasta Bydgoszczy na lata 2003-2007” oraz „Strategii rozwoju Bydgoszczy do 2015 roku”. Likwidacja w/wym. placówek polegała głównie na ich stopniowym wygaszaniu.

Zasadniczym argumentem przemawiającym za podjęciem uchwał likwidacyjnych, był postępujący od szeregu lat niż demograficzny, zły stan techniczny niektórych obiektów oświatowych oraz czynnik ekonomiczny (wzrost kosztów utrzymania placówek oświatowych przy spadku ilości uczniów). W materiałach analitycznych poprzedzających podjęcie decyzji o likwidacji w/wym. placówek wykazano, że w latach 2001-2003 w szkołach podstawowych i gimnazjach liczba uczniów zmniejszyła się z 40.818 do 38.066 (spadek o 6,7%), a ponadto systematycznie spadała liczba nowych urodzeń dzieci, np. w 1995r. urodziło się 3.543 dzieci, a w 2003r. 2.913 dzieci (spadek o 17,8%). Konsekwencją tego było coroczne obniżanie się subwencji oświatowej, a tym samym wzrost kosztów utrzymania placówek oświatowych ze środków pochodzących z budżetu miasta. Np. przekazana Miastu subwencja oświatowa w 2003r. zabezpieczała jedynie 67% wszystkich wydatków poniesionych na utrzymanie szkół i placówek oświatowych, a w 2004r. zabezpieczała już tylko 64% tych wydatków i do samych tylko wynagrodzeń oraz pochodnych, ze środków własnych miasta dopłacono odpowiednio, 34.698.946 zł i 42.946.502 zł.

Podjęte działania zmierzające do racjonalizacji sieci bydgoskich szkół i placówek oświatowo-wychowawczych prawie w każdym przypadku spotkały się ze sprzeciwem, tak ze strony rodziców dzieci, organizacji związkowych jak i pracowników zatrudnionych w tych jednostkach. Sprzeciwy te były główną przyczyną częstych zmian decyzji na różnych etapach postępowania likwidacyjnego, a w konsekwencji przyczyniły się również do naruszenia w niektórych przypadkach, trybu postępowania określonego w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (j.t. Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Kontrola wykazała, że Dyrektor Wydziału Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Bydgoszczy Pan M. S. pomimo braku ze strony Rady powzięcia zamiaru likwidacji Przedszkola nr 1, Przedszkola nr 65, rozwiązania Zespołu Szkół nr 13 „Copernicanum” i likwidacji wchodzącego w skład tego Zespołu Gimnazjum nr 11, wystąpił w dniu 15.01.2004r. do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w Bydgoszczy zawiadamiając go o takiej woli organu prowadzącego szkoły. Uchwała Rady o zamiarze likwidacji tych placówek podjęta została dopiero w dniu 18.02.2004r., tj. po uzyskaniu pozytywnych opinii Kuratora w tych sprawach. Rodziców dzieci uczęszczających do tych placówek o zamiarze likwidacji powiadomiono prawidłowo.

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu informujące, że zawiadomienie Kuratora o zamiarze likwidacji tych placówek wyprzedzające stosowną uchwałę Rady wynikało ze zbyt szeroko prowadzonych wstępnych konsultacji społecznych oraz uzgodnień i nastąpiło na życzenie samych Radnych, zwraca jednak uwagę, że stosownie do art. 5c pkt 1 cyt. ustawy o systemie oświaty organem wyłącznie właściwym do złożenia prawnie wymaganego oświadczenia woli o zamiarze likwidacji szkoły jest rada gminy. Rada Gminy swoją wolę wyraża w formie uchwały, którą wykonuje wójt, burmistrz, prezydent m.in. poprzez powiadomienie o zamiarze likwidacji szkoły rodziców dzieci oraz kuratora oświaty.

Negatywnie należało ocenić podjęcie przez Radę Miasta Bydgoszczy w dniu 25.02.2004r. uchwały nr XXII/482/04 w sprawie reorganizacji i rozwiązania Zespołu

Szkół nr 13 „Copernicanum” i likwidacji Gimnazjum nr 11, w której bez dodatkowej opinii Kuratora Oświaty, podjęto decyzję o likwidacji poza Gimnazjum nr 11 również, wchodzących w skład tego Zespołu: Liceum Profilowanego Elektrycznego, Technikum Elektrycznego i Zasadniczej Szkoły Zawodowej Elektrycznej. Działanie to spowodowało, że Wojewoda Kujawsko- Pomorski w dniu 31.03.2004r na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1999 r. o samorządzie gminnym (j. t. Dz. U z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) wydał rozstrzygnięcie nadzorcze, w którym stwierdził nieważność tej uchwały jako wydanej z rażącym naruszeniem art. 59 ust.2 i 2 a ustawy o systemie oświaty.

Uwagi kontroli budziło podjęcie przez Radę w dniu 24.03.2004r., również bez stosownej opinii kuratora oświaty, uchwał o likwidacji 6 kolejnych szkół (tj.: Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Kopernika 1, Technikum Zawodowego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Policealnego Studium Informatycznego dla Dorosłych przy ul. Kopernika 1, Technikum Elektrycznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Stawowej 41, Technikum Budowlanego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Pestalozziego 18, Technikum Mechanicznego na podbudowie programowej szkoły zasadniczej przy ul. Św. Trójcy 37). Istota tych likwidacji polegała na zaniechaniu począwszy od roku szkolnego 2004/2005, naboru do tych placówek.

Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Dyrektora Wydziału Edukacji i Sportu, złożone w toku kontroli, że likwidacja tych placówek miała ścisły związek z realizacją ustawy z dnia 8 stycznia 1999r. Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, która nie przewidywała istnienia po dniu 1 września 2004r. techników oraz liceów na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej oraz szkół ponadpodstawowych dla dorosłych oraz to, że wobec braku wyraźnych uregulowań ustawodawcy co do trybu postępowania, w przypadku kiedy organ prowadzący szkoły nie zdecyduje się na przekształcenie danej szkoły w szkołę ponadgimnazjalną, zaistniały wątpliwości interpretacyjne. Jednak w ocenie Najwyższej Izby Kontroli, skoro podjęte zostały przez Radę uchwały o likwidacji w/wym. szkół w trybie art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty, to należało

również w pełni zastosować się do trybu określonego w tym przepisie, na co wyraźnie wskazywał art. 2 c ust. 8 ustawy z dnia 8 stycznia 1999r. Przepisy wprowadzające reformę systemu oświaty (Dz. U. Nr 12, poz. 96 ze zm.).

Kontrola wykazała, że Wydział Edukacji i Sportu wprawdzie przekazał do Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty zestawienie dotyczące naboru do szkół ponadgimnazjalnych (ponadpodstawowych) prowadzonych przez Miasto Bydgoszcz na rok szkolny 2004/2005 wraz z podaniem specjalności i zawodów oraz proponowanymi kompleksowymi przekształceniami sieci szkolnictwa zawodowego i uzyskał w tej sprawie pozytywną opinię. W opinii tej jednak podano, że podstawę jej wydania stanowił art. 39 ust.5 ustawy o systemie oświaty oraz art. 2c ust. 4 ustawy Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, co przesądzało o tym, że miała ona odniesienie jedynie do proponowanych przekształceń sieci szkół ponadpodstawowych w typy szkół ponadgimnazjalnych i zgodnie z art. 2c ust.6 ustawy przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego, nie mogła mieć zastosowania w przypadku postanowienia przez organ prowadzący szkoły o stopniowej likwidacji niektórych z nich.

Pozytywnie należało ocenić postępowanie w sprawach likwidacji 3 jednostek organizacyjnych, w sprawie których podjęto uchwały w roku szkolnym 2004/2005, tj.: Szkoły Podstawowej nr 8, Szkoły Podstawowej nr 25 i Internatu Zespołu Szkół Odzieżowych. Wszystkie działania likwidacyjne podjęte w tych sprawach były zgodne z postanowieniami art. 59 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z wymogami określonymi w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty ustalona została po dokonanych likwidacjach, nowa sieć szkół publicznych. Pewne uwagi budził jedynie brak zawarcia wyraźnej oceny tej zgodności, w uchwałach Rady określających nową sieć szkół.

Prawidłowo zagospodarowany został również majątek po 3 placówkach oświatowych, których likwidację ostateczne zakończono w badanym okresie (tj.: Przedszkolu nr 1, Przedszkolu nr 65 i Szkole Podstawowej nr 59). Całość majątku po tych placówkach, po jego zinwentaryzowaniu, przekazana została protokółami zdawczo-odbiorczymi wskazanym jednostkom (głównie oświatowym),

względnie na podstawie odrębnych umów, odpłatnie wydzierżawiona. Liczne zmiany decyzji na poszczególnych etapach postępowania likwidacyjnego oraz przyjęty przez Radę system likwidacji placówek, polegający głównie na ich stopniowym wygaszaniu, nie pozwoliły jednak na dokonanie oceny czy w badanym okresie uzyskano zamierzone efekty ekonomiczne związane z likwidacją.

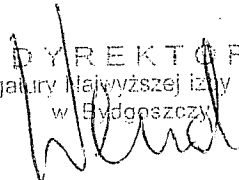
Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Bardziej wnikliwe analizowanie każdej planowanej likwidacji pod względem prawidłowości trybu postępowania, a w szczególności w tych przypadkach, kiedy po jego wszczęciu następuje zmiana decyzji w tym zakresie.
2. Informowanie Rady Miasta Bydgoszczy o obowiązku dokonania nowych uzgodnień, w przypadku zmiany decyzji dot. zakresu likwidacji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezydentowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Bydgoszczy

mgr Jarosław Wenderlich